

Nádoba vzpomínek / The Vessel of Memories

Petr Brožka_Andrzej Brzegowy_Ivan Bukovský_Marius Dański_Olga
Divišová_David Kadlec_Sun Young Kang_Ming-Jer Kuo_Josef Lorenc_Milan
Lukáč_Andrzej Markiewicz_Katarzyna Pietrzak_Jenny Rafalson_Adam
Romaniuk_Daniel Szalai_Imre Tolnay_Jan Trojan_Petra Vichrová_Lenka
Vilhelmová

CZ/ HU/ PL / SK/ USA

Místo konání / the place of the event: Muzeum Jindřichohradecka,
<https://www.mjh.cz/>

Termín konání / the date of the event: 28. 5. – 22. 10. 2023

Vernisáž: 27. 5. 2023 ve 14.00

Kurátorky: Zuzana Duchková_Olga Divišová

Výstava s názvem Nádoba vzpomínek prezentuje především velkoformátová díla odlišných technik (malba, kresba, grafika, prostorová tvorba, fotografie) od umělců mnoha národností (české, maďarské, slovenské, polské, jihokorejské, tchajwanské, ukrajinsko/izraelské) a pocházejících z různých států (CZ, HU, PL, SK, USA), kteří se ve své tvorbě mimo jiné zaměřují na témata spojená s lidskou historií a pamětí.

Ve většině děl by divák mohl hledat rozdílná podobení koloběhu života se všemi kladnými i zápornými stránkami. Nádoba vzpomínek je pro každého z umělců trochu něčím jiným, přesto se v určitých motivech protínají či doplňují. Jako nádobu lze chápat nejen konkrétní tělesa různých druhů, která mohou být prázdná či s různým obsahem, ale i samotné lidské tělo, které se stává schránkou pro vzpomínky, které nejsou nikdy přesným zachycením reality, ale naopak jejich součástí je i zapomínání a určité konkrétní citové rozpoložení. Proto jsou mnohá prezentovaná díla velmi intimní zpovědí každého z autorů a mnozí zdůrazňují, že jejich samotná tvorba byla určitým očištným procesem, ať už vedoucím k vypořádání se a vzpomínání na své vlastní předky, na dětství, na konkrétní životní události či procesem směřujícím k obecnějším tématům všeobecného vnímání lidství, lidské historie a lidských artefaktů, které přetrvávají a asociují nové a nové myšlenky a vzpomínky.

Jedno z výrazných témat, které se vine celou výstavou, je spojeno s lidskou pamětí, ať už v podobě lidských pozůstatků (I. Bukovský), které jsou důležitým spojovacím bodem mezi naší minulostí, přítomností a budoucností a mohou nás upozornit na mnohá bezpráví a následné

tresty, který za ně musíme zaplatit. Lidská paměť se velmi výrazně zrcadlí v motivech hlav (L. Vilhelmová), které jsou buď osamocené nebo jsou spolu v určité interakci, prolínají se, propojují a snaží se zachytit mentální pohnutky a fyzické proměny v čase a prostoru (A. Romaniuk, A. Markiewicz, K. Pietrzak). Vědomě i nevědomě se „stýkají a potýkají“ s historií vlastní i historií lidského bytí jako součástí přírody, která se i přes určité zásahy dokáže stále obnovovat (D. Szalai), je schopná být ale i velmi drsnou soudkyní nad lidským rodem (J. Lorenc, M. Lukáč).

Mezi další výrazné linie provázející prezentovaná díla, patří setkání s ne/konečností člověka, s tématem smrti a jejím dědictvím mezi živými prostřednictvím vyhrazených míst jako jsou hřbitovy, které se často stávají nepovšimnutými, přesto důležitými aspekty velkoměstského života (M.-J. Kuo). Mohou to být ale i předměty – nádoby, které se vztahují k určitým vzpomínkám na již zemřelé předky, pro něž byly důležitým mementem (J. Rafalson), případně se staly symbolem určitého období nedávné lidské historie spojené s celosvětovým ohrožením a v níž působily jako „trofeje“ (O. Divišová). Samotný tvar nejprostší nádoby – její kulatý či eliptický okraj v sobě zachovává přítomnost nekonečna v konečném a zachycuje atmosféru, kterou nám zde zanechaly zmizelé generace (I. Tolnay). I obsah vložený do nádob může nabídnout hluboké zamyšlení se nad životním cyklem, např. v podobě pomalu uvadajících květin (P. Vichrová).

Vzpomínky na předky jsou taktéž silným tématem, které autoři na této výstavě prezentují. Často jsou díla koncipována jako osobní výpověď o nejbližších lidech, kteří již tento svět opustili a zanechali po sobě řadu vzpomínek, ať už v podobě deníků, jejichž text se stal určitým tichým rituálním znovuzrozením onoho zemřelého (S. Y. Kang) nebo se naopak umělec noří do svého nitra a zaznamenává všechny asociace, které si k daným osobám vybavuje, přičemž se dostává na hranici „čitelnosti“ vlastních vzpomínek (D. Kadlec).

Někteří z autorů dávají samotnému divákovi velký prostor pro rozvíjení vlastních postřehů, myšlenek, pocitů a vjemů a nechávají vyniknout samotný prostor obrazu, zdánlivou monochromatickostí (M. Dański), sílu linií, které vytváří pulzující struktury a vystupují do prostoru (A. Brzegowy) nebo se inspiroují ve světě geometrie s odkazem na skutečný svět věcí (J. Trojan). Důležitou roli může hrát i pohlčení barvou, barevnou skvrnou, která spoluvytváří vnitřní vzpomínkový svět autora (P. Brožka).

Všechna naznačená témata vytváří celek, který nabízí nové příběhy o životních cyklech jedinců i celého lidského společenství, v nichž mohou vznikat další a další *nádoby vzpomínek*.

Zuzana Duchková